

KOMUNITNÝ PLÁN ROZVOJA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE STREDNÉ PLACHTINCE

na roky 2018 – 2023

Jún 2018

ÚVOD	3
1. VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCOU	4
1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb:.....	4
1.2 Kompetencie obce v zmysle zákona o sociálnych službách:	5
1.3 Komunitný plán sociálnych služieb obce:	6
2. OBEC STREDNÉ PLACHTINCE	7
2.1 Poloha obce:	7
1.2 História obce:	7
3. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU:	10
3.1 Obyvatelia obce:	10
3.2 Ekonomická štruktúra obce:.....	12
3.3 Sociálna infraštruktúra :	12
3.3.1 Bývanie:.....	12
3.3.2 Sociálne služby:	13
3.3.3 Zdravotníctvo:	13
3.3.4 Školstvo:.....	13
3.3.5 Kultúra a šport:.....	14
3.4 Cieľové skupiny komunitného plánu:	16
3.4.1 Seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím:	16
3.4.2 Nezamestnaní:	16
3.4.3 Rodiny s deťmi a mládežou:	17
3.4.4 Ohrozené skupiny - osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením:.....	17
3.4.5 Analýza potrieb obyvateľov obce:	17
3.5 SWOT analýza poskytovania sociálnych služieb:.....	18
4. VÍZIA A CIELE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB:	20
4.1 Seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím:	20
4.2 Nezamestnaní:	21
3.3 Ohrozené skupiny - osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením:.....	21
3.4 Zásady plnenia komunitného plánu sociálnych služieb:	22
5. MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU.....	23
6. ZDROJE POUŽITÉ PRI SPRACOVANÍ KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ...	24

Úvod

Spoločnosť sa musí vysporiadať s narastajúcim počtom odkázaných občanov v Slovenskej republike. Dôvodov odkázanosti je viacero a každá skupina vyžaduje osobitný prístup a zručnosti pri práci s ňou. Seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím priramanú podporu, ktorá by im umožnila žiť nezávislý život vo svojom prirodzenom prostredí, nezamestnaní by potrebovali prácu a najmä možnosť dochádzať za prácou do blízkeho okolia. Takáto práca by umožnila rodinám zotrvať spolu a možno by sa mnohé sociálne patologické javy, ktoré sa dnes v rodinách udomácnujú vôbec neobjavovali. Mladé rodiny a ohrozené skupiny vrátane rómskej komunity by potrebovali pomoc a podporu podľa ich špecifických potrieb. Ako je uvedené vyššie. Každá skupina má vlastné problémy a vyžaduje osobitný prístup. Ale ako to urobiť, aby bolo možné vyhovieť všetkým?

Štát preniesol už v roku 2008 veľkú časť zodpovednosti na obce, žiaľ bez dostatočnej prípravy a hlavne postačujúceho objemu finančných prostriedkov, ktoré by nám poskytovanie sociálnych služieb ktoré máme v kompetencii umožnili. Najmä malé obce, akou je aj naša obec živorí a na rozvojové aktivity nie sú zdroje. Jedinou našou výhodou pri poskytovaní sociálnych služieb sú poskytovatelia sociálnych služieb v blízkom okolí, vďaka ktorým vieme našim občanom zabezpečiť aspoň primeranú ústavnú starostlivosť. Postarať sa o našich občanov v domácom prostredí je náš cieľ do budúcnosti. Čas ukáže, ako sa s týmto cieľom dokážeme popasovať.

1 VÝCHODISKÁ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCOU

1.1 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

Východiskovou právnou normou pre poskytovanie sociálnych služieb obcou je Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009.

V zákone o sociálnych službách sú upravené podmienky poskytovania sociálnych služieb vrátane rozdelenia sociálnych služieb do 5-tich skupín podľa povahy nepriaznivej sociálnej situácie a cieľovej skupiny, pre ktorú sú určené:

1. skupina: sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb:
 - nocľaháreň,
 - útulok,
 - domov na pol ceste,
 - nízko prahové denné centrum,
 - zariadenie núdzového bývania,
2. skupina: sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:
 - pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života,
 - zariadenie dočasne starostlivosti o deti,
 - nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu,
3. skupina: sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:
 - zariadenie podporovaného bývania,
 - zariadenie pre seniorov,
 - zariadenie opatrovateľskej služby,
 - rehabilitačné stredisko,
 - domov sociálnych služieb,
 - špecializované zariadenie,
 - denný stacionár,
 - opatrovateľská služba,
 - prepravná služba,
 - sprievodcovská a predčítateľská služba,
 - tlmočnická služba,
 - sprostredkovanie osobnej asistencie,
 - požičiavanie pomôcok,
4. skupina: sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:
 - monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
 - krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií,
5. skupina: podporné služby:
 - odľahčovacia služba,
 - pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
 - denné centrum,
 - integračné centrum,
 - jedáleň,

- práčovňa,
- stredisko osobnej hygieny.

Obec neposkytuje resp. nezabezpečuje všetky menované sociálne služby. Sociálne služby, ktoré sú v kompetencii obcí sú určené priamo v zákone o sociálnych službách, pričom obec môže podľa vlastného uváženia poskytovať aj sociálne služby nad rámec svojich kompetencií, ak má na to vytvorené podmienky stanovené súvisiacimi právnymi normami ktoré môžeme rozdeliť do dvoch skupín:

1. legislatíva Slovenskej republiky

- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálno právnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinný v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov doplnený zákonom č. 175/2015 Z.z.,
- Zákon č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa, novelizovaný zákonom č. 433/2013 Z.z. o zmene zákona o prídavku na dieťa,
- Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov,
- Výnos MPSVaR SR z 8.12.2010 č. 544/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVaR SR,

2. legislatíva samosprávy

- Všeobecne záväzné nariadenia obce, týkajúce sa sociálnej problematiky.

1.2 Kompetencie obce v zmysle zákona o sociálnych službách

Kompetencie obcí v oblasti sociálnych služieb sú stanovené v § 80 zákona o sociálnych službách a sú pre obec záväzné. Obec:

- a) Vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.
- b) Utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja.
- c) Je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu:
 - v zariadení pre seniorov,
 - v zariadení opatrovateľskej služby,
 - v dennom stacionári,
 - v odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - v odkázanosti na prepravnú službu,
 - a ďalšie.
- d) Vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu.
- e) Poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb v nocľahárni, v nízko prahovom dennom centre,
 - sociálnej služby v nízko prahovom dennom centre pre deti a rodinu, v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - opatrovateľskej služby,
 - prepravnej služby,
 - odľahčovacej služby.
- f) Poskytuje základné sociálne poradenstvo.

- g) Môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12.
- h) Uzatvára zmluvu:
- o poskytovaní sociálnej služby,
 - o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
 - o uhradení ekonomicky oprávnených nákladov podľa § 71 s inou obcou alebo iným poskytovateľom sociálnej služby, ktorého zriadila iná obec alebo iný vyšší územný celok.

1.3 Komunitný plán sociálnych služieb obce

Komunitný plán sociálnych služieb obce je materiálom strategického významu, ktorého vypracovanie obci prikazuje priamo zákon č. 448/2008 z.z. o sociálnych službách v § 80. Východiskom komunitného plánu sú národné priority rozvoja sociálnych služieb, ktoré sú rozpracované v nasledovných strategických dokumentoch:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb – MPSVaR SR (2009)
- Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020
- Revidovaný národný akčný plán
- Stratégia rozvoja sociálnych služieb Banskobystrického samosprávneho kraja
- Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015.

V komunitnom pláne sociálnych služieb sú predovšetkým spracované a zohľadnené miestne špecifiká a potreby fyzických osôb – občanov obce, ktorý sú potenciálnymi prijímateľmi pomoci a podpory v sociálnej oblasti.

Súčasťou komunitného plánu sociálnych služieb obce je v súlade so zákonom o sociálnych službách:

- analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce,
- analýza požiadaviek prijímateľov sociálnej služby,
- analýza sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb,
- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb.

Komunitný plán sociálnych služieb obce spracovaný na konkrétne podmienky obce by mal plniť najmä tieto spoločensky významné ciele:

- zriadenie resp. zabezpečenie takých druhov sociálnych služieb, ktoré umožnia odkázaným obyvateľom obce zotrvať vo svojom prirodzenom prostredí (domácnosti), alebo jeho blízkosti,
- posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov obce,
- predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín,
- ich opätovné začlenenie do života komunity.

Komunitný plán je spracovaný na obdobie 5-tich rokov a je možné ho revidovať a dopĺňať v oblasti strategických cieľov podľa potrieb obyvateľov obce, možností samosprávy a významných zmienach v zákonoch súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb.

2 OBEC STREDNÉ PLACHTINCE

2.1 Poloha Obce Stredné Plachtince

Obec Stredné Plachtince leží na východnej hranici malebného Hontu, pozdĺž Plachtinského potoka. Východná hranica katastra prechádza hranicou bývalých žúp – Hontianskej a Novohradskej – a západná hranica prechádza príbelskou katastrálnou hranicou. Obec vyniká najväčším katastrom, ktorý má rozlohu 2084 hektárov.

Terén v chotári prechádza od nížin a rovín s nadmorskou výškou 206,3 metra až po najvyšší vrch v okrese Španí Laz 643,1 m.n.m. Stred obce je 220 m.n.m.

Pod obec patria aj Strednoplachtinské lazy, Koltayho a Bendova Vrbina a Slovákove lazy.

Územie Stredných Plachtiniec tvorí prechod medzi nížinným juhom a severným hornatým územím. Klimatické rozdiely, ktoré sa tu prejavujú, sú podmienené povrchom a polohou, jeho nadmorskou výškou a expozíciou.

Časť chotára, nížinná, ale i pohoria svojimi úpäťami a južnými svahmi zasahujú do teplejších oblastí lpeľskej kotliny. Vyššie polohy pohorí sa nachádzajú v chladnejšej prechodnej mierne teplej oblasti a lazy až do studensieho pásma Krupinskej planiny. (údaje k polohe obce boli použité z oficiálnej stránky Obce Stredné Plachtince)

2.2 História Obce Stredné Plachtince

V údolí Plachtinského potoka v dávnej minulosti vznikli dve osady: Dolné Plachtince a Horné Plachtince (Stará Ves), písomne doložené v roku 1243. Stredné Plachtince vznikli ako posledná obec v Plachtinskej doline až po roku 1439 - Kezeppalotha. Pomerne malá obec sa veľmi rýchlo rozrastala. V roku 1715 mala 29 domácností, v roku 1720 už 41. V roku 1828 tu bolo už 116 domov s približne 700 obyvateľmi. V roku 1940 žilo v tejto obci až 1001 obyvateľov.

Obec patrila ako kráľovský majetok hradov Hont. V začiatkoch patrila pod slúžnovský okres Bzovík. Od založenia obce hlavným zamestnaním obyvateľov bolo poľnohospodárstvo.

Nakoľko chotár bol členitý, dostatok lúk a pasienkov umožňoval chov hovädzieho dobytku, hydiny a ošípaných. Rozšírené bolo aj ovocinárstvo a vinohradníctvo.

Od roku 1818 sa datuje otvorenie uhoľnej bane. Plachtinský komposesorát ju dal v roku 1847 do prenájmu a v roku 1850 prešla do majetku Jozefa Sebastianiho, ktorý ju užíval 20 rokov. Potom ju dal do prenájmu a v roku 1880 bola práca v tejto bani zastavená. Baňa niesla názov „Svätý Jozef“. Zastavila sa v nej ťažba v roku 1910. Po získaní kutacieho práva si istý Peter Bálint v roku 1932 otvoril ďalšiu baňu, ktorá 3. januára 1940 zanikla. V roku 1945 Alojz Zapletal založil malú konzerváreň, ktorá v roku 1948 takisto zanikla.

Počas II. svetovej vojny sa aj obec Stredné Plachtince ocitla v strede diania a bola oslobodená od nemeckých vojsk, vojskami II. ukrajinského frontu pod velením maršala Malinovského 31. decembra 1944 až 1. januára 1945. Len pomaličky sa normalizoval život a hojili sa rany, ktoré priniesla a zanechala vojna.

V roku 1948 sa svojpomocne, z domácich zdrojov, robí prístavba kultúrneho domu z roku 1936 o sálu. Pre športovú činnosť sa začína v Javšine budovať futbalové ihrisko v roku 1951. V lete 1947 prichádza do obce Alois Zapletal, ktorý hľadá vhodné miesto na výstavbu továrne, ktorá by spracovávala ovocie z celého okolia. Najvhodnejším miestom sa mu ukazujú Stredné Plachtince. Začiatkom roku 1948 sa začali dovážať prvé stroje a na jeseň 1948 sa továreň „marmeládka“, ako ju ľudia volali, dáva do prevádzky. V roku 1951 mala „marmeládka“ spolupracovať so závodom RISO n. p. Rimavská Sobota. Spolupráca však viedla k zániku a v roku 1952 sa strojové zariadenie odmontovalo a prenieslo do Rimavskej Soboty. Činnosť sa skončila a pre Zapletala zostali len dlhy, ktoré musel ešte dlhé roky splácať, i keď stroje mu zobrali bez akejkoľvek náhrady.

Druhá svetová vojna bola hranicou medzi svetom starým odchádzajúcim, a svetom novým, ktorý prichádzal. Niektoré veci však prechádzajú a vytvárajú podmienky pre rozvoj nových.

Tak tomu bolo i s elektrifikáciou obce, ktorá sa vybuďovala v roku 1943. Spojenie s okolitými obcami a mestami zabezpečovalo telefonické spojenie. Telefón bol zavedený pre potreby žandárskej stanice a nepodarilo sa zistiť v ktorom roku. Po vojne sa spojenie nepatrne rozšírilo a na telefónnu sieť boli napojené i kancelárie MNV a JRD. Rozvoj nastáva až 12.2. 1979 keď sa na MNV dáva telefónna ústredňa a napája sa 32 domácnosti a 5 štátnych a hospodárskych inštitúcií. Telefónna sieť sa rozširuje i v ďalších rokoch a pre jej vylepšenie OcÚ poskytuje v roku 2003 pozemok pre vybudovanie digitálnej ústredne.

Prvé asfaltovanie bolo skôr len povrchovým postrekom, no napriek tomu všetkému sa podmienky vylepšujú. Prvé asfaltovanie bolo v rokoch 1954 - 1955. V roku 1971 sa dokončila výstavba miestnych komunikácií, v ďalších rokoch 1973 - 1974 sa robia úpravy priekop pozdĺž cesty, vykladanie betónovými dlaždicami. Od 17. 9. do 21. 9. 1979 sa štátna cesta pokrýva asfaltovým kobercom a v roku 1981 sa koberec „kladie i na miestne komunikácie“.

Vybudovanie cestnej siete umožňovalo zaviesť i pravidelnú autobusovú prepravu. V posledných rokoch (od roku 1990) sa začínajú spoje obmedzovať v roku 2003 nedochádzajú v sobotu a nedeľu a v súčasnom období posledný autobus prichádza do obcí o pol piatej. Toto sa stáva problémom aj pre tých pár ľudí, ktorí ešte pracujú vo Veľkom Krtíši. **V povojnových rokoch sa začína budovať verejné osvetlenie okolo cesty** ale i miestnych komunikácií. Zvuky bubna, občania vychádzajú z dvorov, aby si po zastavení „bachtera“ a slovách: „Dáva sa na známosť“ vypočuli správy. Všetko sa zmenilo vybudovaním miestneho rozhlasu.

Protipožiarna ochrana v obci mala dlhú a bohatú tradíciu. Po známych „zbrojniciach“ pri vyhni, v kočiarni pri Bendovom mlyne, sa v roku 1968 dohodlo pre výstavbu novej, modernej

požiarnej zbrojnice. Je ako prízemná budova, neskoršie sa rozširuje nadstavbou pre kancelárie MNV. Budova bola dokončená a daná do užívania v roku 1971. **V roku 1980** sa započalo s výstavbu nového kultúrneho domu, ktorý bol 30.júna 1985 slávnostne
kolaudovaný.

Dňa 2. 2. 1982 bol urobený výber stanovišťa pre vodovod. **23. 10. 1985** začínajú do Doliny privádzať prvé potrubie. O týždeň 31. 10. 1985 bol slávnostne položený základný kameň. Práce pokračujú pomerne rýchlo a 24.4.1986 začínajú tlakové skúšky. V Stredných Plachtinciach, nad cintorínom na hone „Notárka“ sa buduje vodojem. Definitívne bola stavba ukončená 30. 9. 1996.

V roku 1996 sa začína i nová akcia plynofikácia obce. 22.3. 1998 sa uskutočňuje prvý výkop v sade. Od 12. novembra 1998 sa napájajú na plyn prvé domy a 20. novembra sa plynom začína kúriť. Pre nedostatok finančných prostriedkov práce pokračujú po krátkej pauze. Posledné štvrte sa napájajú v roku 2003 a 6. 9.2003 je kolaudovaná posledná vetva plynovodu na“Vršku“.

3 ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU

3.1 Obyvatelia obce

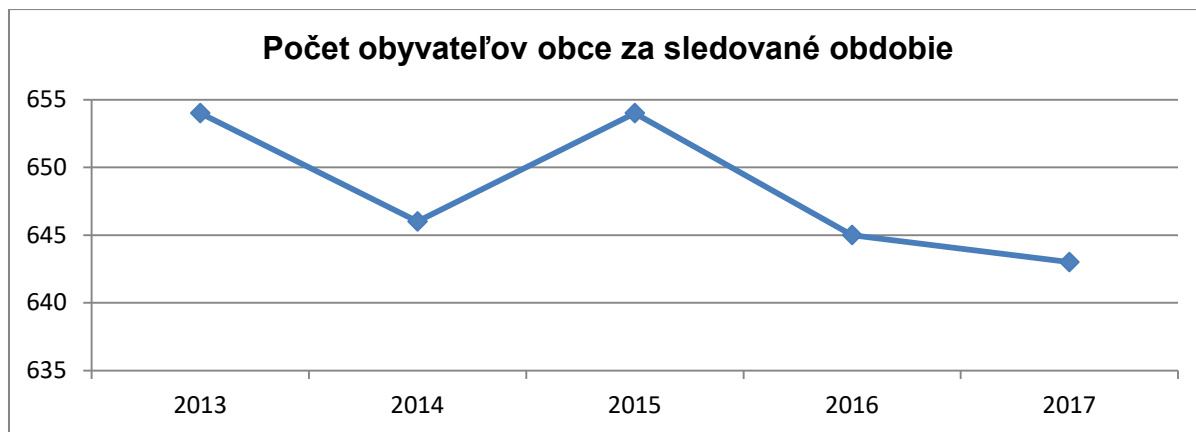
V obci Stredné Plachtince bolo k 31.12.2017 evidovaných 643 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 333 žien a 310 mužov. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty obyvateľov za posledných 5 rokov. Údaje sú uvádzané vždy k 31.12. príslušného roku.

Tabuľka č. 1 počet obyvateľov obce za sledované obdobie

rok:	2013	2014	2015	2016	2017
počet obyvateľov:	654	646	654	645	643

Údaje z tabuľky č. 1 – počet obyvateľov obce za sledované obdobie sú pre lepšiu názornosť spracované aj graficky v grafe č. 1.

Graf č. 1

Z tabuľky č. 1 a grafu č. 1 je zrejmé že demografia obce je od roku 2015 mierne klesajúca. Za významný dôvod, ktorý sa podieľa na úbytku obyvateľstva obce považujeme nedostatok pracovných príležitostí v regióne, ktorý je jedným z dôvodov vystahovávaní sa občanov obce za prácou do iných regiónov Slovenska a do zahraničia.

Demografia obce je vnímaná pozitívne, ak je podiel produktívneho obyvateľstva vyšší ako predproduktívneho a poproduktívneho obyvateľstva. Údaje o počte obyvateľov z pohľadu produktivity sú uvedené v tabuľke č. 2. Údaje sú k 31.12.2017.

Tabuľka č. 2 - veková skladba obyvateľov podľa produktivity

predproduktívny vek: 0 – 14 rokov	produktívny vek: 15 – 61 rokov	poproduktívny vek: 62 a viac rokov
96 obyvateľov	414 obyvateľov	133 obyvateľov

Z uvedených údajov vyplýva, že produktívni občania, ktorí najvýznamnejšie ovplyvňujú ekonomickú situáciu obce sú vo výraznej prevahe voči občanom v pred a poproduktívnom veku.

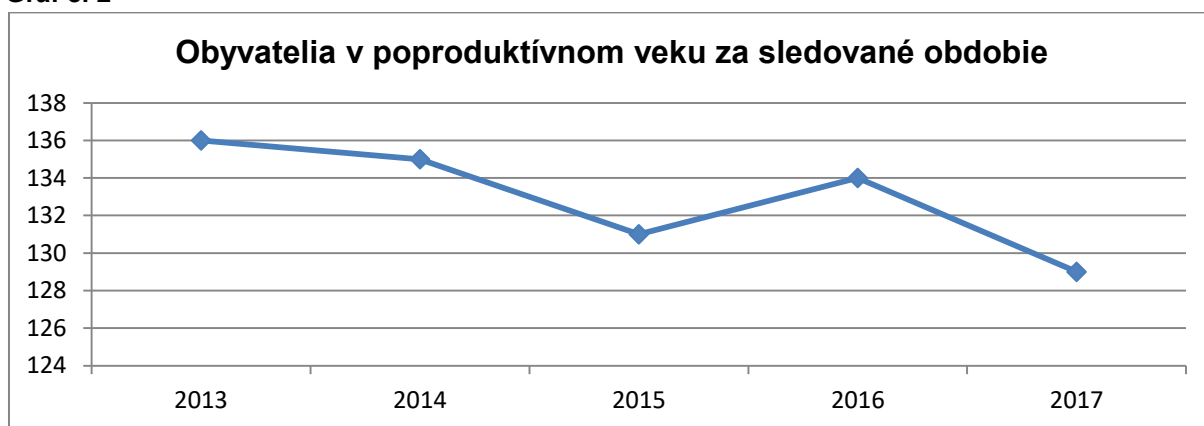
Významným ukazovateľom z hľadiska potreby rozširovania sociálnych služieb je zvyšovanie počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, ktorí sú zvyčajne najčastejšími žiadateľmi o sociálne služby. Údaje o počte seniorov za sledované obdobie a ich rozdelenie podľa pohlavia sú doložené v tabuľke č. 3

Tabuľka č. 3 obyvatelia obce v poproduktívnom veku za sledované obdobie

rok:	2013	2014	2015	2016	2017
počet seniorov:	136	135	131	134	129
z toho žien:	88	87	84	79	75
z toho mužov:	48	48	47	55	54

Údaje z tabuľky č. 3 – obyvatelia obce v poproduktívnom veku za sledované obdobie sú pre lepšiu názornosť spracované aj graficky v grafe č. 2.

Graf č. 2

Občania v poproduktívnom veku sú v prevahe voči občanom v predproduktívnom veku ale ich počet v sledovanom období kolíše iba mierne a v poslednom sledovanom roku počet občanov v poproduktívnom veku mierne poklesol. Z tabuľky č. 3 je tiež vidieť, že v obci za posledných päť rokov došlo k poklesu počtu žien – senioriek a mierne narástol počet mužov – seniorov. Tieto zmeny však vzhľadom k malému pohybu v počte občanov v poproduktívnom veku nie je možné hodnotiť ako významné.

Druhou cieľovou skupinou, ktorá je častým užívateľom sociálnych služieb sú ohrozené skupiny - osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením. V obci žije početná rómska komunita, ktorej členovia sú rôzne integrovaní v rámci komunity obce. Údaje o počtoch obyvateľov z rómskej komunity sú uvádzané percentuálne k celkovému počtu obyvateľov obce za sledované obdobie.

Tabuľka č. 4 Počet obyvateľov rómskej komunity za sledované obdobie

rok:	2013	2014	2015	2016	2017
počet rómov v %:	18,63	18,49	18,63	18,74	18,75

Podľa údajov z tabuľky č. 4 sa dá konštatovať, že rómska populácia v obci za posledných 5 rokov ostáva na približne rovnakej úrovni, nepatrná odchýlka je len na úrovni desatinných miest. Aj napriek tomu, je táto cieľová skupina ohrozenou skupinou a vyžaduje monitoring potrieb z pohľadu poskytovania sociálnych služieb najmä terénnych.

3.2 Ekonomická štruktúra obce

Ekonomickú štruktúru obce tvoria predovšetkým podnikateľské subjekty zamerané na poľnohospodársku výrobu, obchodnú činnosť a poskytovanie služieb. Podnikateľské subjekty pôsobiace v obci zamerané na obchodnú činnosť a poskytovanie služieb podnikajú v prostredí, ktoré je ovplyvnené nízkou kúpyschopnosťou obyvateľov obce. Pre obec sú podnikateľské subjekty prínosom, pretože ponúkajú pracovné príležitosti obyvateľom obce, ponúkajú služby a prispievajú do rozpočtu obce prostredníctvom miestnych daní a poplatkov.

Prehľad podnikateľských subjektov v obci:

Bistro u Piciho – obchodná činnosť,
Pohostinstvo Nozdrovická – obchodná činnosť,
Potraviny CBA – obchodná činnosť,
Potraviny COOP Jednota – obchodná činnosť,
Potraviny Ďurová – obchodná činnosť,
Agrodružstvo Príbelce – poľnohospodárska činnosť
Toma Company – poľnohospodárska činnosť, stavebné práce,
Babičkin dvor – chov hydiny, produkcia vajec,
Spark – bioplynná stanica,
Pab stav – stavebná činnosť.

Tento prehľad podnikateľských subjektov nezahŕňa podnikateľské subjekty, ktoré nevykonávajú svoju podnikateľskú činnosť na území obce.

3.3 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra významným spôsobom ovplyvňuje kvalitu života obyvateľov obce, ich motiváciu zostať žiť v obci a ovplyvňuje rozhodovanie občanov v poproduktívnom veku o odchode alebo zotrvaní vo svojom prirodzenom prostredí aj v prípade potreby podpory a pomoci pri sebaobslužných činnostiach, vybavovaní na úradoch a pri starostlivosti o svoju domácnosť.

3.3.1 Bývanie

Obec Stredné Plachtince má typicky dedinský ráz s prevahou individuálnej bytovej výstavby. V obci je postavených 194 stavieb na bývanie s prideleným orientačným a súpisným číslom. Rodinných domov je v obci 193, z toho 165 je obývaných. V obci je postavený aj 1 bytový dom, v ktorom je 6 bytových jednotiek. Neobývané domy sú postupne ponúkané na predaj

záujemcom o bývanie v obci. Väčšinou sa jedná o schátralé budovy o ktoré nie je na trhu s nehnuteľnosťami veľký záujem.

Sociálne bývanie obec k dispozícii nemá. Vzhľadom k povinnej spoluúčasti obce na financovaní projektov z Štátneho fondu rozvoja bývania ani v budúcnosti nie je výstavba nájomných bytov reálna.

3.3.2 Sociálne služby

Sociálne služby poskytuje obec Stredné Plachtince s prihliadnutím na potreby svojich občanov a finančné možnosti obce. Aktuálne sú občanom na základe ich požiadaviek poskytované nasledovné sociálne služby:

- posudková činnosť pre občanov, ktorí majú záujem o opatrovateľskú službu, o umiestnenie v dennom stacionári alebo v zariadení pre seniorov,
- poskytnutie súčinnosti a pomoci pri umiestňovaní seniorov v zariadeniach pre seniorov v blízkom okolí, pričom výber zariadenia je výhradne na rozhodnutí občana,
- rozvoz stavy občanom,
- úzka spolupráca miestnou organizáciou Jednoty dôchodcov Slovenska,
- spolupráca s Klubom dôchodcov Júliusa Pántika, pre ktorý obec poskytuje priestory a podporu podľa potrieb členov klubu.

Obec má záujem o rozšírenie poskytovaných sociálnych služieb najmä o terénnu sociálnu službu, opatrovateľskú službu, denný stacionár a v prípade vstupu inej fyzickej alebo právnickej osoby ako investora stavby aj o zariadenie pre seniorov. Terénnu sociálnu službu a opatrovateľskú službu bude obec poskytovať v spolupráci s ÚPSVaR SR vo Veľkom Krtíši využitím vhodného programu v rámci služieb zamestnanosti, ktorý by umožnil tieto služby poskytovať s minimálnymi nákladmi na mzdy a odvody pre pracovníkov terénnej sociálnej služby a opatrovateľskej služby. Denný stacionár bude obec riešiť po doriešení legislatívnych zmien a podmienok poskytovania sociálnej služby v dennom stacionári.

3.3.3 Zdravotníctvo

Zdravotnícku starostlivosť pre Obec Stredné Plachtince zabezpečuje Nemocnica s poliklinikou vo Veľkom Krtíši a odborní lekári, ktorí majú svoje ambulancie zriadené vo Veľkom Krtíši, Lučenci a Banskej Bystrici.

3.3.4 Školstvo

Na území obce pôsobia dve školské zariadenia.

1. Materská škola v Stredných Plachtinciach

Zriaďovateľom materskej školy je Obec Stredné Plachtince, v materskej škole je kapacita 13 detí. Do materskej školy sú prijímané najmä deti z obce, prednostne deti predškolského roku 1 rok pred vstupom do ZŠ. Deti mladšie ako dvojročné sa do materskej školy neprijímajú. Deti je možné do materskej školy umiestniť aj počas prebiehajúceho školského roka, ak to dovoľuje kapacita.

V materskej škole je pripravený pre deti program, ktorý je vyvážený z hľadiska vzdelávania a oddychových a relaxačných aktivít detí.

2. Základná škola Stredné Plachtince

Zriaďovateľom základnej školy je Obec Stredné Plachtince. Základná škola je málotriedna – dvojtriedna, poskytuje štúdium v dĺžke 4 roky, stupeň vzdelania ISCED 1 pre 18 žiakov.

Základná škola v Stredných Plachtinciach poskytuje primárne vzdelanie, ktoré je ukončené úspešným ukončením ostatného štvrtého ročníka primárneho stupňa základnej školy.

Absolvent základnej školy v Stredných Plachtinciach ďalej pokračuje vo vzdelávaní na druhom stupni vzdelávania v základnej škole buď v Dolných Plachtinciach, alebo v niektorej zo základných škôl vo Veľkom Krtíši.

Základná škola zabezpečuje aj výučbu žiakov so špeciálnymi výchovno – vyučovacími potrebami:

- so zdravotným znevýhodnením,
- zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- s nadaním.

Škola je vybavená potrebnou technikou. V počítačovej učebni je 6 počítačov, ktoré škola získala z projektu Infovek, 5 počítačov z projektu Modernizácia vzdelávania v ZŠ. Škola tiež disponuje 2 dataprojektormi, 2 interaktívnymi tabuľami s množstvom výučbových programov a inými učebnými pomôckami a okrem toho aj 2 tlačiarňami, digitálnym fotoaparátom, skenerom, tabletom, rádiomagnetofónom, videokamerou a 2 CD prehrávačmi.

Žiaci školy sa stravujú v školskej jedálni, kam sa priváža strava zo školskej kuchyne pri materskej škole.

Súčasťou školy je aj školská záhrada, kde je upravená plocha na cvičenie, pokusné políčko, ohnisko, stromy poznania a okrasné kríky.

V rámci voľno časových aktivít pôsobí pri škole aj počítačový krúžok.

3.3.5 Kultúra a šport

K tradičnému spôsobu života Plachtinčanov, okrem hmotnej kultúry prejavujúcej sa v práci, bývaní, stravovaní a v odievaní, patrila i kultúra duchovná.

Najširšie možnosti stretávania sa dávalo ochotnícke divadlo. Pravdepodobne prvým učiteľom, ktorý tejto záľube holdoval, bol správca školy Július Papp. Rok 1923 je považovaný za „zlatý rok ochotníckeho divadla“. Ďalším „zlatým rokom“ rozvoja divadla sú roky 1931 - 1940, keď do obce pochádza učiteľ Ján Bibza. Za jeho pôsobenia prestáva byť školská trieda „divadlom“, bojuje za opravu budovy Potravného družstva, ktorá bola povodňou v roku 1936 poškodená, a premieňa ju na kultúrny dom s javiskom a šatňou v pivnici. Ďalší rozvoj divadelníctva znamená príchod Júliusa Ďurinku, rozširuje kultúrny dom, prístavbu sály, nacvičuje divadlá a zúčastňuje sa s nimi na okresných súťažiach.

Nacvičujú sa divadlá s dedinskou tematikou. Medzi najúspešnejšie hry, ktoré boli v rámci súťaže ocenené patrili: v roku 1954 Bačova žena a Kozie mlieko, za ktoré bola organizácia ČSM ocenená I. miestom v okresnej súťaži na Modrom Kameni. Ďalšou ocenenou hrou, bola hra Carla Goldoniho: Štyria grobiani, získali v okresnej súťaži I. miesto. V roku 1976 pod réžiou Jána Horniaka získali ochotníci 2. miesto v okresnej súťaži, hrou Jána Štiavnického „Ženísi“.

Roku 1973 pod patronátom MOMS a vedením Pavla Strelingera vznikol súbor „Plachtinčan“, ktorý získal celý rad ocenení, nielen doma ale i na okresných súťažiach, na Hontianskych folklórnych slávnostiach v Šahách a celoštátnych dožinkách v Nitre. V roku 1975 súbor zaniká. V roku 1977 na ZDŠ Dolné Plachtince vzniká pod vedením Juraja Matiaša súbor „Krôčik“. Prvé verejné vystúpenie sa konalo v marci 1978 a na druhý rok sa stávajú víťazmi

súťaže „Spievanky 1979“. V ďalších rokoch Krôčik vystupuje na celoslovenských súťažiach. Všade získava ocenenie.

Od roku 1995 Obecné úrady Stredné a Horné Plachtince v spolupráci s Hontiansko - Novohradským osvetovým strediskom Veľký Krtíš a Novohradským osvetovým strediskom v Lučenci, Centrom voľného času v Krupine, folklórnou úniou Slovenska - Stredoslovenským národopisným združením Banská Bystrica začínajú organizovať súťaž jednotlivcov a speváckych skupín, víťazov regionálnych prehliadok v okrese Lučenec „O zlatú guľôčku“ z Kokavy nad Rimavicou, víťazov z Krupiny „Spievanky pod Vartovkou“ a víťazov v okrese Veľký Krtíš „Spievanky 95“. Na 25. výročie vzniku Krôčika, keďže nie sú financie, 7. ročníkom, veľmi hodnotného podujatia „Spievanky pod Pohanským vrchom“ končia so svojim každoročným účinkovaním.

V roku 1969 vznikla pri súbore Plachtinčan ľudová hudba. V roku 1975 obsadila II. miesto na I. okresnom folklórnom festivale v Modrom Kameni. Na Silvestra 1998 hudobníci Ján Andok, Pavel Antolov a Ľubo Mackov usporiadali spoločnú zábavu. Ľubo Mackov tam kladie základy pre vznik novej skupiny FUMA (Fungeľ- Mackov). Skupina vystupovala na zábavách, svadbách a na družobnej návšteve v Galgagute. Zaujímavosťou je to, že vydala aj svoju magnetofónovú nahrávku „Na Plachtinciach je pekná záhradka“.

Masovou, konzumnou kultúrou sa stáva kino, zo začiatku putovné, dochádzajúce z Modrého Kameňa. Dňa 25.10.1957 podľa niektorých 3.11.1957 začalo svoju činnosť stále kino s názvom „Kino Andreja Sládkoviča Stredné Plachtince“. Prevádzka kina upadá, je stále menej návštevníkov a veľká konkurencia v televízii. Ani nový kultúrny dom, kde bola urobená kabínka, nezabránil ukončeniu premietania v roku 1985. (info o kultúre v obci Stredné Plachtince, boli použité zo oficiálnej stránky Obce Stredné Plachtince).

V súčasnosti obec každoročne organizuje aktivity zamerané na kultúru, oddych a zábavu pre svojich občanov. Pravidelnými aktivitami z ktorých sa už stali tradície v obci sú:

- 22 ročník súťaže – Spievanky pod Pohanským vrchom,
- Deň obce,
- Obecná zabíjačka,
- Krojovaný ples,
- Trojplachtinský ples,
- Deň detí na futbalovom ihrisku,
- Október mesiac úcty k starším,
- Mikulášsky večierok.

Okrem týchto aktivít si vlastné kultúrne aktivity v spolupráci s obcou organizuje aj Organizácia Slovenskej jednoty dôchodcov a Klub dôchodcov Jozefa Pántika v Stredných Plachtinciach. V obci je vybudované aj Múzeum Samuela Godru, ktoré je prístupné širokej verejnosti a návštevníci majú možnosť v expozícii vidieť, ako žili predchodcovia dnešných obyvateľov Stredných Plachtiniec v minulosti.

Obyvatelia obce môžu na športovanie využívať futbalové ihrisko v obci a tiež je tu možnosť turistiky a vychádzok do krásnej prírody po budovaných náučných chodníkoch. V obci pôsobí aj športový klub Obecný futbalový klub Stredné Plachtince, ktorého hlavným sponzorom je Obecný úrad Stredné Plachtince.

Tak ako v takmer každej obci Slovenska kultúra a šport závisia najmä na ochote dobrovoľníkov a sponzorov prispieť vlastným dielom alebo financiami k dobrej veci a prispieť k aktivitám, ktoré pomáhajú zvyšovať súdržnosť medzi obyvateľmi a sú zdrojom zábavy a relaxu.

3.4 Cieľové skupiny komunitného plánu

Cieľová skupina je skupinou osôb, ktoré majú aj napriek svojim individuálnym osobitostiam spoločné znaky, ktoré súvisia s cieľmi sociálnej práce (dôchodkový vek, nezamestnanosť, rodina s jedným rodičom, zdravotné postihnutie,..). Určenie cieľových skupín komunitného plánu je kľúčová úloha, ktorej správne splnenie môže významným spôsobom ovplyvniť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. V Stredných Plachtinciach sú hlavnými cieľovými skupinami sociálnej práce seniori a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, nezamestnaní občania obce a ohrozené skupiny – najmä marginalizovaná rómska komunita.

3.4.1 Seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím

V obci Stredné Plachtince žilo k 31.12.2017 126 seniorov z toho 79 žien a 47 mužov. Osôb so zdravotným postihnutím žilo k rovnakému dátumu v obci 13 z toho 4 ženy a 9 mužov. U všetkých osôb so zdravotným postihnutím sa jedná o telesné postihnutie. Seniori a fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sú skupinou, ktorá sa významnou mierou podieľa na využívaní širokého spektra sociálnych služieb či už vo svojom prirodzenom prostredí, alebo v pobytových sociálnych službách. Snahou obce je udržanie seniorov a osôb s ťažkým zdravotným postihnutím v ich prirodzenom prostredí čo možno najdlhšie, v optimálnom prípade po celý život. Na to sú však potrebné sociálne služby, ktoré sú variabilné a schopné prispôbiť sa každej životnej situácii, v ktorej sa odkázaní občania nachádzajú. Obec Stredné Plachtince pri umiestňovaní seniorov a občanov s ťažkým postihnutím využíva najmä služby Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb Veľký Krtíš, ktorý je pre obec finančne najvýhodnejší a pre občanov ponúka kvalitné sociálnej služby. Občania majú na výber aj iných poskytovateľov sociálnych služieb v okolí podľa vlastného výberu a obec ich výber rešpektuje, ale u neverejných poskytovateľov si sociálne služby neobjednáva, z dôvodu nedostatočného finančného krytia pre zabezpečovanie sociálnych služieb.

3.4.2 Nezamestnaní

K 31.12.2017 bolo v obci Stredné Plachtince evidovaných 31 nezamestnaných občanov. Nezamestnané osoby tvoria široké spektrum fyzických osôb v produktívnom veku. Ohrozenými skupinami nezamestnaných sú:

- občania nad 50 rokov, ktorých väčšina zamestnávateľov najmä súkromníkov odmieta z rôznych dôvodov (vek by mohol byť vnímaný diskriminačne, preto sa ako dôvod väčšinou neuvádza),
- absolventi škôl, ktorí nemajú žiadnu prax a zamestnávateľ nemá záujem alebo kapacity investovať čas do dôkladného zaučenia,
- matky s malými deťmi – predstavujú riziko absencií z dôvodu starostlivosti o malé deti,
- občania dlhodobo nezamestnaní, ktorí už strácajú pracovné návyky a niekedy aj motiváciu niečo vo svojom živote meniť,
- občania s nízkym vzdelaním, ktorí sú na trhu práce ťažko umiestniteľní pre nízku kvalifikáciu.

Týmto občanom obec zabezpečuje aktivačné práce a tiež spolupracuje s UPSVaR SR vo Veľkom Krtíši pri zaraďovaní svojich občanov do projektov Aktívnych opatrení na trhu práce v súlade so zákonom č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti podľa § 10, § 52 a § 54 – Cesta na trh práce, podľa § 54 – Reštart a podľa § 54 – Praxou k zamestnaniu. Do realizovaných programov je zapojených 10 občanov obce. Najväčším obmedzením pre občanov obce pri hľadaní si práce je zrušenie a výrazné obmedzenie spojov do obce v pracovných dňoch aj počas víkendov.

3.4.3 Rodiny s deťmi a mládežou

Rodiny s deťmi a mládežou patria medzi ohrozené skupiny, najmä ak je jeden z rodičov na materskej dovolenke alebo je poberateľom rodičovského príspevku, rodina je neúplná, viacdtná alebo sú rodičia nezamestnaní. V obci Stredné Plachtince je situácia rodín s deťmi a mládežou nasledovná:

- matky s maloletými deťmi: 31,
- viacdtné rodiny a mladé rodiny: 16,
- neúplné rodiny: 8,
- matky a ženy, ktoré sú obeťami domáceho násillia 0,
- deti umiestnené náhradnej rodinnej starostlivosti: 1,
- deti umiestnené v reedukačnom zariadení: 2,
- deti umiestnené v detskom domove: 2.

Takéto rodiny majú významne obmedzené možnosti zabezpečovať svoje základné potreby a sú ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením a sociáno patologickými javmi (domáce násillie, rozvodovosť, násillie voči zvereným osobám, záškoláctvo,..) a nezriedka tieto rodiny zlyhávajú v ochrane a starostlivosti o svojich členov.

3.4.4 Ohrozené skupiny – osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením

Za osoby v nepriaznivej sociálnej situácii sú považované deti odchádzajúce z pestúnskej, náhradnej alebo ústavnej starostlivosti, osoby po výkone trestu odňatia slobody, osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, žijúce bez podpory blízkej osoby, bezdomovci, drogová a inak závislé osoby, ktoré nemajú podporu svojej prirodzenej siete (rodiny) a marginalizovaná rómska komunita.

V obci žije rómska komunita, ktorá v percentuálnom vyjadrení tvorí 18% z celkového počtu obyvateľov obce. Rómska komunita sa stretáva so všetkými negatívnymi sociálno spoločenskými javmi, ktoré ju zasahujú v najväčšom rozsahu, či už sa jedná o nezamestnanosť, viacdtné rodiny s deťmi ale aj nízky príjem do rodiny a zlé hospodárenie, ktoré sa následne prejavuje na zhoršovaní zdravotného stavu rómskej populácie.

3.4.5 Analýza potrieb obyvateľov obce

Pri analýze potrieb obyvateľov obce v sociálnej oblasti sme vychádzali s požiadaviek s ktorými sa občania obracali na pracovníkov obecného úradu. Obec má pomerne širokú škálu kompetencií pri zabezpečovaní sociálnych služieb a za rok 2017 pracovníci obce poskytli poradenstvo, pomoc alebo súčinnosť svojim občanom v sociálnej oblasti v nasledovnom rozsahu:

Tabuľka č. 5 žiadosti občanov, s ktorými sa obrátili na obecný úrad za rok 2017

Požadovaná pomoc, služba alebo súčinnosť, ktorá súvisí s poskytovaním sociálnych služieb obcou:	počet občanov
zabezpečenie posudkovej činnosti pri podávaní žiadosti na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení pre seniorov:	3
zabezpečenie posudkovej činnosti pri podávaní žiadosti na poskytnutie opatrovateľskej služby:	1
zabezpečenie posudkovej činnosti pri podávaní žiadosti na poskytnutie sociálnej služby v dennom stacionári:	0
pomoc pri umiestnení občana do zariadenia pre seniorov	3
zabezpečenie opatrovateľskej služby	1

zabezpečenie rozvozu stravy	7
Zabezpečenie prepravnej služby	0
zabezpečenie osobitného príjemcu na príjem rodinných prídavkov na dieťa:	2
zabezpečenie osobitného príjemcu na príjem príspevku a dávok pomoci v hmotnej núdzi:	0
pomoc pri zabezpečení kompenzačných pomôcok pre zdravotne ťažko postihnutého občana:	1
Poskytnutie jednorázového príspevku:	0
súčinnosť pri umiestnení občana v krízovom centre:	1
súčinnosť s UPSVaR SR pri zabezpečení pracovných aktivít pre občanov zaradených do projektu UPSVaR SR pri aktivačných prácach:	31
súčinnosť s UPSVaR SR pri zabezpečení pracovných aktivít pre občanov zaradených do projektu UPSVaR SR podľa § 52 ods. 10 zákona č. 5/2004 Z.z. – menšie obecné služby:	10
nákupy pre odkázaných seniorov - opakované	3
Pomoc pri starostlivosti o vlastnú domácnosť – upratovanie, pranie,... pre seniorov	3

Z tabuľky č. 5 je zrejmé, že väčšina požiadaviek, ktoré pracovníci obecného úradu pre občanov vybavovali sa týkali síce v malom počte ale všetkých cieľových skupín. Obec má záujem riešiť podľa svojich možností a dostupnej pomoci všetky cieľové skupiny tak, aby boli ich sociálne problémy efektívne riešené.

3.5 SWOT analýza poskytovania sociálnych služieb

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna pomoc obecného úradu pri posudkovej činnosti a vybavovaní umiestnenia seniorov do zariadenia pre seniorov, - dobrá dostupnosť poskytovaných sociálnych služieb v blízkom okolí (Veľký Krtíš, Dolné Plachtince), - aktívna spolupráca s DDaDSS Veľký Krtíš, ktorý poskytuje sociálne služby občanom obce, - úzka spolupráca a podpora aktivít Jednoty dôchodcov Slovenska v rámci obce, - aktívny Klub dôchodcov Júliusa Pántika v obce, - využívanie kapacít obce pri príprave a rozvoze stravy pre odkázaných občanov, - aktívne využívanie programov UPSVaR na podporu zamestnanosti, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia terénnej sociálnej služby, - absencia denného stacionára, - nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie ponuky sociálnych služieb obcou, - absencia vlastného zariadenia sociálnych služieb s celoročným pobytom na území obce, - nízka informovanosť občanov o ponuke sociálnych služieb, - nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci, - migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do iných regiónov, alebo do zahraničia, - zníženie intervalu prepravy a počtu dopravných spojov v pracovných dňoch, - absencia sociálnych bytov,
PRÍLEŽITOSTI	OHROZENIA
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získať finančné prostriedky na rozvoj sociálnych služieb zo 	<ul style="list-style-type: none"> - nepriaznivý demografický vývoj v obci, starnutie populácie,

<p>štrukturálnych fondov EU,</p> <ul style="list-style-type: none"> - dotačná politika MPSVaR SR a nadácií pôsobiacich na území SR ako zdroj možných finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb v obci a zvyšovanie dostupnosti verejných služieb,, - možnosť využívať pre odkázaných občanov zariadenia sociálnych služieb v blízkom okolí obce, - možnosť zvyšovať zamestnanosť občanov obce zriadením a poskytovaním niektorých druhov sociálnych služieb v obci, - spolupráca s UPSVaR pri získavaní pracovníkov v rámci prebiehajúcich programov zameraných na podporu zamestnanosti, - zriadenie terénnej sociálnej služby, - zriadenie denného stacionára, - zriadenie zariadenia pre seniorov, 	<ul style="list-style-type: none"> - meniace sa legislatívne podmienky poskytovania sociálnych služieb obcou, - nedostatočné finančné krytie sociálnych služieb, ktoré má obec v originálnej kompetencii, - meniace sa podmienky poskytovania príspevkov zo strany štátu na zriadené sociálnej služby, - podmienky pre poskytovanie sociálnej služby (denný stacionár), ktoré nekorešpondujú s potrebami cieľovej skupiny, - zvyšovanie počtu osôb, ktoré za prácou odchádzajú do iných regiónov alebo do zahraničia, - úverová politika štátu, ktorá zhoršuje možnosť mladých rodín zabezpečiť si vlastné bývanie,
---	---

4 VÍZIA A CIELE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Vízia nám určuje smerovanie ktorým chceme ísť pri dosahovaní nášho hlavného cieľa, ktorým je poskytovanie takých sociálnych služieb, ktoré umožnia občanom obce kvalitný život a budú schopné prispôbovať sa ich potrebám v priebehu ich životov.

Ciele tohto komunitného plánu sú rozpracované na obdobie 5-tich rokov a je možné ich v priebehu celého obdobia dopĺňať, prípadne ukončiť plnenie cieľa, ktorý stratil svojej opodstatnenie.

4.1 Seniori a občania s ťažkým zdravotným postihnutím

Vízia: Občanom obce v dôchodkovom veku a občanom s ťažkým zdravotným postihnutím vie obec zabezpečiť také sociálne služby, ktoré im umožňujú prežiť život vo svojom prirodzenom prostredí s primeranou podporou odborných pracovníkov podľa potrieb odkázaných občanov.

Hlavný cieľ: Zriadenie sociálnych služieb, ktoré umožnia seniorom a občanom s ťažkým zdravotným postihnutím dôstojný život vo svojich domácnostiach.

Cieľ č. 1: Zriadenie opatrovateľskej služby podľa záujmu seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

Aktivity k cieľu č. 1:

- monitorovanie potrieb seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- zahájiť spoluprácu s UPSVaR SR na vytypovanie vhodného programu zamestnanosti, ktorý by obci umožnil zamestnať evidovaných nezamestnaných z obce, ktorí absolvovali kurz opatrovateľstva v rámci opatrovateľskej služby v obci,
- vedenie agendy opatrovateľskej služby a jej pravidelné vyhodnocovanie zodpovedným pracovníkom obce.

Zodpovednosť: Obec Stredné Plachtince,

Časový plán: 2019 – 2023

Rozpočet: Obec Stredné Plachtince, UPSV SaR SR – podľa aktuálne otvorených výziev a projektov.

Cieľ č. 2: Zriadenie denného stacionára pre seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

Aktivity k cieľu č. 2:

- zistenie záujmu u seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím o pobyt v dennom stacionári,
- naplánovať do rozpočtu obce finančné prostriedky na úpravu priestorov a materiálne vybavenie denného stacionára, prípadne získať časť finančných prostriedkov z darov a projektovej činnosti,
- zdefinovať a nájsť vhodné priestory na prevádzku denného stacionára a upraviť ich v súlade s platnou legislatívou,
- spracovať kalkuláciu poskytovania sociálnej služby v dennom stacionári,
- spracovať VZN o úhradách za poskytované sociálne služby o úhradu za sociálnu službu poskytovanú v dennom stacionári,

- v spolupráci USPVaR SR vybrať vhodný otvorený projekt na podporu zamestnanosti, v ktorom UPSVaR SR refunduje časť mzdy pracovníkom poskytujúcim sociálne služby odkázaným osobám,
- výber zamestnancov do denného stacionára, vrátane spracovania personálnej agendy,
- prevádzkovanie denného stacionára,

Zodpovednosť: Obec Želovce

Časový plán: 2020 – 2023

Rozpočet: obec Želovce, UPSVaR SR, dotácie MPSVaR SR, individuálni darcovia

4.2 Nezamestnaní občania obce

Vízia: Nezamestnaní občania udržiavajú a upevňujú svoje pracovné zručnosti pri pracovných aktivitách v prospech obce, ktoré sú koordinované v spolupráci s UPSVaR SR.

Hlavný cieľ: Občania a obec využívajú dostupné aktívne opatrenia trhu práce, ktoré sú určené pre obecné zariadenia.

Cieľ č. 1: Využívanie všetkých dostupných aktívnych opatrení na trhu práce v príslušnom roku, ktoré okrem aktivizačných činností umožňujú aj prácu v pracovnom pomere na riadny, alebo skrátený pracovný úväzok s čiastočnou refundáciou mzdy a odvodov za zamestnanca.

Aktivity k cieľu č. 1:

- úzka spolupráca s UPSVaR SR pri vyhľadávaní vhodných projektov v rámci aktívnych opatrení na trhu práce,
- vytvorenie vhodných pracovných miest a spracovanie projektu pre UPSVaR SR v súlade s opatrením na trhu práce,
- oslovenie nezamestnaných občanov s ponukou pracovných aktivít priamo v obci,
- vedenie agendy pre úrad práce a monitoring dochádzky a pracovnej disciplíny prijatých zamestnancov.

Zodpovednosť: Obec Stredné Plachtince

Časový plán: 2019 – 2023

Rozpočet: obec Stredné Plachtince, MPSVaR SR – podľa aktuálne otvorených výziev a projektov.

4.3 Ohrozené skupiny – osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, príslušníci marginalizovanej rómskej komunity, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením

Vízia: Ohrozené skupiny, najmä marginalizovaná rómska komunita má vytvorenú základnú sieť pomoci priamo v obci pri riešení svojich problémových situácií.

Hlavný cieľ: Odborný pracovník – terénny sociálny pracovník bude priamo pracovať s rodinami a jednotlivcami, ktorí potrebujú pri riešení svojej ťažkej životnej situácie pomoc a podporu prispôsobenú možnostiam jednotlivcov a rodín a tiež krízovej situácii, ktorú rodina alebo jednotlivec rieši.

Cieľ č. 1: Zriadenie terénnej sociálnej služby pre odkázaných občanov v rámci ohrozených skupín občanov.

Aktivity k cieľu č. 1:

- informovanie občanov z marginalizovanej rómskej komunity o zámere zriadiť terénnu sociálnu službu,
- vypracovanie analýzy potrieb odkázaných občanov a ohrozených skupín o cieľi zriadiť terénnu opatrovateľskú službu,
- zadefinovanie postavenia terénneho sociálneho pracovníka a asistenta terénneho sociálneho pracovníka,
- výber vhodného projektu UPSVaR SR s refundáciou časti mzdy pre pracovníkov terénnej sociálnej práce,
- spracovanie projektu pre UPSVaR SR
- ponúknutie možnosti zamestnať sa v terénnej sociálnej práci občanom obce, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady pre výkon tejto práce,
- spracovanie agendy PAM a a vedenie projektu,

Zodpovednosť: Obec Stredné Plachtince

Časový plán: 2020 – 2023

Rozpočet: obec Stredné Plachtince, UPSVaR SR, prípadne MPSVaR SR.

4.4 Zásady plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

- Komunitný plán sociálnych služieb je pre rozvoj sociálnych služieb v obci zásadným dokumentom.
- Pri zostavovaní rozpočtu obce sa prihliada aj na strategické ciele komunitného plánu, ktoré sa do rozpočtu priebežne premietajú.
- Na skvalitnenie a rozšírenie sociálnych služieb využíva obec projektovú činnosť, ktorá vychádza zo strategických cieľov komunitného plánu a ponuky projektov smerovaných smerom k samospráve.
- Za plnenie komunitného plánu sociálnych služieb sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy obce.
- Vzhľadom k meniacim sa východiskám pre poskytovanie sociálnych služieb z hľadiska potrieb občanov a aktuálnej legislatívy vykoná obec prostredníctvom svojich pracovníkov každý rok zisťovanie potrieb občanov dotazníkom, ktorý bude pre občanov k dispozícii na obecnom úrade.
- Výsledky budú po zozbieraní dotazníkov vyhodnotené a podľa možností obce zapracované do komunitného plánu sociálnych služieb.
- Komunitný plán sociálnych služieb bude každoročne vyhodnotený a podľa potreby aktualizovaný.

5 MONITOROVANIE, HODNOTENIE A AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- Monitorovanie komunitného plánu bude realizované počas plnenia cieľov komunitného plánu priebežne do splnenia realizovaného cieľa.
- Hodnotenie komunitného plánu bude realizované na konci kalendárneho roku, kedy sa vyhodnotia realizované aktivity aj plnenie komunitného plánu.
- Komunitný plán bude aktualizovaný na základe výsledkov zo zisťovania potrieb občanov. Do komunitného plánu sa doplnia nové úlohy súvisiace so zlepšením už poskytovaných sociálnych služieb a zavádzaním nových sociálnych služieb do ponuky sociálnych služieb v obci.
- Zapojenie občanov do hodnotenia a aktualizácie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Stredné Plachtince bude realizované dotazníkmi, ktoré budú k dispozícii na obecnom úrade od novembra príslušného kalendárneho roku a ich výsledky budú zapracované do hodnotenia a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb obce. Hodnotenie plnenia a nové ciele komunitného plánu obce budú následne predložené obecnému zastupiteľstvu.

6. ZDROJE POUŽITÉ PRI SPRACOVANÍ KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Legislatívne zdroje:

- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov

Programové zdroje:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb, Bratislava 2009
- Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života, MPSVR SR, Bratislava 2000

Odborné zdroje:

- Holúbková, S. – Krupa, S.: Sociálne služby pre občanov – manuál pre obecné a mestské úrady. Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Bratislava 2001
- Woleková, H. – Mežianová, M.: Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, Bratislava 2004